

Koekkoek

rapporten in de krant terechtkomen? Het is toch niet de bedoeling dat dat gebeurt voordat ze echt gepubliceerd kunnen worden?

Minister **Sorgdrager**: Voorzitter! Op de notitie over dat Pikmeer-arrest – over de vervolgbaarheid van overheden, moet ik eigenlijk zeggen – staat grote druk, ook van mijn kant. Ik vind het namelijk belangrijk dat die notitie zo snel mogelijk verschijnt. Die notitie zal uit twee delen bestaan: de aansprakelijkheid van de Staat en de aansprakelijkheid van de lagere overheden. Daar wordt op verschillende manieren naar gekeken. Ik zal erop toezien dat die notitie er zo spoedig mogelijk komt.

Het rapport is niet een verkennend onderzoek in de zin van een fenomeenonderzoek, zoals dat vroeger werd beschouwd. Het is een onderzoek dat voor een heel groot deel is gebaseerd op interviews met handhavers en andere betrokkenen. Dat is in het algemeen niet de methode van een zogenaamd fenomeenonderzoek. Daar wordt veel meer gewerkt met bronnen, kamer van koophandel en dergelijke. In de nieuwe definitie wordt niet met CID-gegevens gewerkt. Daar is in dit geval ook niet mee gewerkt, maar het is beperkter van opzet dan een vooronderzoek voordat er überhaupt van opsporing sprake is.

Mevrouw **Scheltema-de Nie** (D66): Ook ik vind de behandeling van dit onderwerp op dit moment voortijdig, maar het signaal van het kernteam is natuurlijk wel serieus, vooral omdat wordt aangegeven dat de regelgeving op het terrein van afval onnavolgbaar en tegenstrijdig is, de handhaving soft en het optreden van overheden soms dubieus als gevolg van belangenverstrengeling. Wil de minister dit soort punten meenemen in de beleidsbrief die zij met haar collega gaat opstellen?

Mijn tweede vraag stel ik aan de heer Rabbae. De Kamer heeft een werkgroep handhaving milieuregels ingesteld. Is de heer Rabbae bereid om wel aan deze werkgroep mee te doen, terwijl hij niet deelnam aan de werkgroep die zich met TCR bezighield?

Minister **Sorgdrager**: Voorzitter! Mevrouw Scheltema vindt dat de behandeling voortijdig plaatsvindt. Dat blijkt wellicht uit het feit dat er veel bij aan de orde komt dat helemaal niet gaat over het rapport, dat niemand tot nu toe heeft gelezen. Er zit dus heel veel aan vast.

Dat over het rapport in de krant is geschreven, vind ik helemaal niet zo erg, want het is geen geheim rapport. Het was alleen voortijdig, omdat men weet dat men er op dit moment toch niet veel mee kan doen. Het is echter niet voor niets dat ik heb gevraagd om dit soort onderzoeken te laten plaatsvinden, dat ik een WODC-onderzoek heb ingesteld en dat vervolgens de werkgroep Aanpak zware milieu-criminaliteit dit deel van de milieucriminaliteit nader heeft onderzocht. Wij willen er namelijk iets aan doen. De conclusies die in het rapport worden getrokken, zijn best hard, maar uiteraard zullen wij ze meenemen. Zij vormen immers de basis voor een nieuw beleid.

De heer **Rabbae** (GroenLinks): Ik neem aan dat mevrouw Scheltema weet dat de werkgroep handhaving milieuregels nog niet is ingesteld. Als het zover is, zal mijn fractie zeer serieus overwegen om daaraan deel te nemen.

De **voorzitter**: Mevrouw Van 't Riet heeft mij meegedeeld dat zij hetgeen zij aan de orde wilde stellen via mondelinge vragen, wil integreren in een activiteit die morgen zal plaatsvinden. De heer Biesheuvel zal hierover bij de regeling van werkzaamheden iets meedelen.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Aangezien de gevraagde informatie zeer laat is ontvangen, stel ik voor, de stemmen over de adoptiewetsvoorstellen, dus de punten 4, 5 en 6, te verplaatsen naar volgende week dinsdag en nu af te voeren van de stemmingslijst. Het gaat om een brief van de staatssecretaris van Justitie die enkele uren geleden is binnengekomen.

Ik stel voor, dinsdag 16 december te stemmen over:

- het wetsvoorstel Wijziging van de Algemene bijstandswet, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, de Werkloosheidswet, de Ziektewet, de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet, de Toeslagenwet, de Algemene ouderdomswet, de Algemene kinderbijslagwet, de Algemene nabestaandenwet, de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen en de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten met betrekking tot terugvordering en verhaal (terugvordering en verhaal in verband met herziening van het debiteurenbeleid) (25661).

Ik stel voor, in de laatste vergaderweek over te gaan tot het extra zware vergaderschema. Dat wil zeggen: op woensdag en donderdag om 9.15 uur beginnen en zonder vaste lunch- en dinerpauze doorvergaderen tot 24.00 uur, en op dinsdag ook doorgaan tot uiterlijk 24.00 uur, maar wel met een avondpauze.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Met betrekking tot de verdere gang van zaken in de laatste vergaderweek verzoek ik de leden die nog een heropening wensen bij de onderwerpen waarover op de laatste dag wordt gestemd, dit zo spoedig mogelijk aan de griffie te melden. De definitie van "zo spoedig mogelijk" is in dit geval: heden.

Ik stel voor, toestemming te verlenen tot het houden van wetgevings- c.q. notaoverleg met stenografisch verslag op:

maandag 26 januari 1998:
- van 11.15 uur tot 23.00 uur van de vaste commissie voor Justitie over het wetsvoorstel Notarisambt (23706).

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Op verzoek van de PvdA-fractie benoem ik in:
- de vaste commissie voor Buiten-

Voorzitter

landse Zaken het lid Koenders tot lid in de bestaande vacature;
- de algemene commissie voor Europese Zaken het lid Koenders tot lid in de bestaande vacature;
- de vaste commissie voor Defensie het lid Koenders tot lid in de bestaande vacature.

Het woord is aan de heer Biesheuvel.

De heer **Biesheuvel** (CDA): Voorzitter! Het College van beroep voor het bedrijfsleven heeft een uitspraak gedaan over de aanbestedingen in het streekvervoer welke in 1994 hebben plaatsgevonden in Zuid-Limburg en Zeeland. Het college komt tot de slotsom dat het wettelijk systeem wordt gekenmerkt door elementen die de zittende vervoerder weliswaar geen monopolistische positie garanderen, maar hem wel een plaats met een zeker preferentieel karakter bieden. De rechter stelt vast dat met het genomen besluit van de minister om het streekvervoer in Zuid-Limburg aan een andere vervoerder te gunnen, inbreuk is gemaakt op de preferentiële positie van de zittende vervoerder.

Namens de vaste commissie deel ik mee, dat wij op zo kort mogelijke termijn van de minister van Verkeer en Waterstaat een reactie hierop willen vernemen. Wij verzoeken haar daarbij op het volgende in te gaan. Had de minister volgens de wet niet de preferentiële positie van de vervoerder kunnen doorbreken? Wat heeft de minister gedaan met de waarschuwingen die zij onder andere van haar eigen departement heeft gehad voor het risico dat de wet zodanig geïnterpreteerd kan worden dat de aanbesteding onrechtmatig is? Verder is het van belang wat wordt gedaan met de nog komende aanbestedingen. Zijn er schadeclaims te verwachten?

Wij hebben die informatie nodig omdat wij hierover morgenochtend spoedshalve een algemeen overleg willen voeren.

De **voorzitter**: Dat betekent dat u de informatie heden wilt hebben?

De heer **Biesheuvel** (CDA): Heel graag, voorzitter.

De **voorzitter**: Ik kan u die niet verschaffen, maar ik kan wel het verzoek doorgeven. Ik constateer dat dit de instemming van u allen heeft.

Ik stel voor, het stenografisch verslag van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Sipkes.

Mevrouw **Sipkes** (GroenLinks): Voorzitter! Aanstaande donderdagmiddag vindt een algemeen overleg plaats ter voorbereiding van de top in Luxemburg. Het overleg zal duren tot een uur of vier. Na die tijd zal er deze week geen regeling van werkzaamheden meer plaatsvinden. Onze fractie sluit echter niet uit dat het overleg aanleiding zal geven tot het vragen van een uitspraak van de Kamer. Ik hoop dat er op de een of andere manier rekening mee gehouden kan worden dat er eventueel op donderdagmiddag om 16.00 uur een kort debat wordt gehouden waarna stemmingen moeten volgen. De minister-president en de minister van Buitenlandse Zaken moeten immers naar Luxemburg afreizen.

De **voorzitter**: Dit verzoek is niet gericht aan het kabinet, maar aan de fracties.

De heer **Van der Linden** (CDA): Als een algemeen overleg plaatsvindt met de regering, heeft een fractie altijd recht op een gelegenheid om moties in te dienen. En dat geldt zeker voor een Europese top. Ik wil mevrouw Sipkes dus volgen, niet omdat ik de intentie heb moties in te dienen, maar omdat ik haar de gelegenheid wil geven om dat te doen.

De **voorzitter**: Het hoort bij de onvervreembare rechten om het verslag van een AO op de plenaire agenda te zetten. Als dit betrekking heeft op iets wat aan het eind van deze week plaatsvindt, dan zal dat wel donderdag moeten. Dat is de laatste mogelijkheid. Ik wil de Kamer echter wel de illusie ontnemen dat wij royaal in onze tijd zitten. Korte VAO'tjes over deze vraagstukken kan ik mij niet voor de geest halen. Wij moeten volgens mij het uiterste doen om de discussie over de top binnen het verband van een AO af te ronden. Moet er per se een VAO zijn, dan moeten wij daar ruimte voor maken, ook als die er niet is.

Mevrouw **Sipkes** (GroenLinks): Voorzitter! Omdat de regeling van werkzaamheden nu plaatsvindt, heb ik aangegeven dat het mogelijk is dat onze fractie daar behoefte aan heeft. Uiteraard kunnen wij u dat pas donderdagmiddag om half vier of om vier uur melden. Dat het dan kort moet, begrijp ik.

De heer **Van der Linden** (CDA): Wat mij betreft kan dit worden beperkt tot het indienen van de motie en het houden van een stemming, zonder debat.

De heer **Weisglas** (VVD): Voorzitter! Voor de goede orde merk ik op dat meteen na het algemeen overleg, zo nodig met onderbreking van de agenda, een kort debat kan worden gehouden om moties in te dienen. Meteen daarna, dus nog voor de avondpauze, kan dan worden gestemd.

De **voorzitter**: Uiteraard. Voor een stemming over een of twee moties kan ik niet iedereen consignerend tot ver in de avond. Dan zullen wij het debat houden onmiddellijk na het algemeen overleg.

Het woord is aan mevrouw Vos.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Voorzitter! Ik heb twee verzoeken. Allereerst zou ik het verslag van het algemeen overleg dat wij vorige week hebben gevoerd over de missiebrief op de plenaire agenda willen zetten.

De **voorzitter**: Dat wordt dan wel volgende week.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Dat lijkt mij uitstekend.

De **voorzitter**: Wij hebben volgende week donderdag een VAO-dag. Misschien kan dit verslag er nog bij.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Prima. Mijn tweede vraag betreft de firma Lovers die de afgelopen zomer een vergunning heeft gekregen om ook op het kernnet van de NS te rijden. Wij hebben daar toen uitgebreid over gesproken. RailNed heeft nu capaciteit toegekend aan Lovers. Mijn fractie zou de minister van Verkeer en Waterstaat om een brief willen vragen waarin zij ingaat op een toezegging die zij eerder heeft gedaan, namelijk dat voordat Lovers op het kernnet van de NS gaat

Voorzitter

rijden, kaartintegratie en tarief-integratie zal plaatsvinden. Gaat de minister stappen zetten om ervoor te zorgen dat die kaartintegratie op een goede manier tot stand komt?

De heer **Remkes** (VVD): Voorzitter! Ik vroeg mij even af of dit punt niet morgen tijdens het algemeen overleg met de minister over de Nederlandse Spoorwegen aan de orde kan komen.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Wij hebben daar zelf ook over nagedacht, maar wij zijn van mening dat het morgen met name om de tarieven van de NS gaat. Bij de kaartintegratie tussen NS, Lovers en eventuele andere partijen gaat het toch om iets anders. Het lijkt mij van belang dat wij daarover schriftelijke informatie van de minister krijgen.

De heer **Remkes** (VVD): Misschien kan dat vandaag nog, dan kunnen wij er morgen al over praten.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Het lijkt mij zinvol als wij die informatie inderdaad hebben.

De **voorzitter**: Als mevrouw Vos die informatie snel wil hebben en de heer Remkes wil daar morgen over spreken, dan lijkt mij dat een goede combinatie van argumenten om op spoed aan te dringen.

Ik stel voor, het stenografisch verslag van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Stellingwerf.

De heer **Stellingwerf** (RPF): Voorzitter! Ik zou willen vragen het verslag van het algemeen overleg aangaande de Rugzak na het kerstreces op de plenaire agenda te zetten om in twee minuten een of twee moties te kunnen indienen.

De heer **Bremmer** (CDA): Wij steunen dat verzoek.

De **voorzitter**: Ik stel voor, dienovereenkomstig te besluiten.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 1998 (25600-XV)**, en over:

- de motie-Rosenmöller over periodieke verhogingen, zonder dat daarbij rekening wordt gehouden met de grens van maximaal 120% WML (25344, nr. 1);
- de motie-Bakker c.s. over de overheid als werkgever en de arbeidsvoorziening (25369, nr. 17);
- de motie-Bijleveld-Schouten over een kinderafhankelijke toeslag (25600-XV, nr. 13);
- de motie-Bijleveld-Schouten over een SER-advies over de gevolgen van de marktwerking in de sociale zekerheid (25600-XV, nr. 14);
- de motie-Van Zijl/Bakker over het verlagen van de minimumloon-gerechtigde leeftijd (25600-XV, nr. 15);
- de motie-Adelmund over scholingsmogelijkheden voor alleenstaande ouders in de bijstand (25600-XV, nr. 16);
- de motie-Adelmund over functie-loon voor banenpoolers (25600-XV, nr. 17);
- de motie-Rosenmöller c.s. over uitbreiding van de landelijke vrijlatingsregeling (25600-XV, nr. 18);
- de motie-Rosenmöller over verbetering van de scholing van werklozen (25600-XV, nr. 19);
- de motie-Bakker/Van Dijke over de sollicitatieplicht voor alleenstaande ouders in de bijstand (25600-XV, nr. 20);
- de motie-Bakker c.s. over het deelnemen van uitkeringsgerechtigden aan vrijwilligerswerk (25600-XV, nr. 21);
- de motie-Meyer over het toetsen van de ontslaanvraag voor de oudere werknemer (25600-XV, nr. 22);
- de motie-Van Dijke over het recht op de kindertoelage bij uit huis plaatsen van een kind (25600-XV, nr. 23);
- de motie-Van Dijke over het beschikbaar stellen van gelden aan particuliere schuldhulpverleningsinstellingen (25600-XV, nr. 24);
- de motie-Van Middelkoop/Marijnissen over regelgeving om risico's ten gevolge van hoge werkdruk terug te dringen (25600-XV, nr. 25);

- de motie-Van Middelkoop/Bijleveld-Schouten over maatregelen om verstrengeling van publieke en private taken tegen te gaan (25600-XV, nr. 26);
- de motie-Van Wingerden over volledige compensatie van de nadelige effecten van de PEMBA-operatie voor 65-plussers (25600-XV, nr. 27);
- de motie-Van Wingerden over de AOW-premie (25600-XV, nr. 28);
- de motie-Van Wingerden over een periodieke reparatie van de AOW (25600-XV, nr. 29);
- de motie-Van Wingerden over verhoging van het sociaal minimum (25600-XV, nr. 30).

(Zie vergadering van 4 december 1997.)

De artikelen 1 t/m 3, de begrotingsstaat, onderdeel uitgaven en verplichtingen, de begrotingsstaat, onderdeel ontvangsten, en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van de SP en het lid Hendriks tegen het wetsvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

Wij zijn nu toe aan de stemmingen over de met dit wetsvoorstel samenhangende moties.

De motie-Bakker c.s. (25369, nr. 17) is in die zin gewijzigd, dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende, dat van ondernemers terecht wordt gevraagd maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen als het gaat om het oplossen van de werkloosheid onder groepen met weinig kans op de huidige arbeidsmarkt (zoals langdurig werkloze werknemers, oudere werknemers, gedeeltelijk arbeidsgeschikten, herintredende vrouwen en allochtone werknemers), maar dat ook de overheid zelf aan die